

Grote Zilverreiger excursie

Vorbereiding:

Verrekijkers.

Paraplu's (evt.)

Dekens.

Gebruik de Microfooninstallatie voor de vaartocht.

Zoek uit op kantoor waar de Zilverreiger is gesignaleerd!

- 1) Start in de Poelboerderij** eventueel in de filmzaal met uitleg ontstaan Wormer & Jisperveld of eigen power point.

Heet de mensen welkom namens de Poelboerderij.

Maak gebruik van de wandkaart van het veld om de route toe te lichten en waar we verwachten dat de Grote Zilverreiger zich bevind.

Ga eventueel in op de eeuwenoude "veldnamen" van percelen in het veld.

Op de kaart kan je aangeven welke route er gevaren gaat worden en eventueel op de plattegrond laten zien waar droogmakerij de Schaalsmeerpolder ligt.

Op de kaart zijn duidelijk alle slootjes te zien, gegraven door mensenhanden, geploeter van boeren en dat al meer dan 1000 jaar.

Het gebied is gemaakt door ontgining van het veenmoeras en dus eigenlijk een cultuurgebied, waar heel veel natuur voorkomt.

Wat je van de Grote Zilverreiger zou moeten weten!

De grote zilverreiger is van oorsprong een vogel uit het oostelijke, mediterrane gebied.

Door het beschikbaar komen van geschikte leefgebieden heeft deze hagelwitte reiger zijn verspreiding inmiddels uitgebreid tot in Nederland.

De Oostvaardersplassen vormen hier het belangrijkste bolwerk. Dit gebied is de springplank vanwaar andere gebieden inmiddels gekoloniseerd worden.

Vooral in de winter zijn grote aantallen te vinden in weidegebieden zoals het Wormer- en Jisperveld. Die grote zilvereigers komen waarschijnlijk uit Oost-Europa (Polen), Zuidoost-Europa (Oostenrijk/Zwitserland) of Zuid-Europa (Frankrijk).

In de winter is hij in Nederland op veel meer plekken te zien, als de vogels hier komen overwinteren. Dan gebruiken ze voedselrijke weilanden en sloten om te foerageren. Ze overnachten in groten getale op slaapplekken.

In 2023 waren er in Nederland zo'n 550 broedparen. De enige grote broedkolonie in Nederland (Oostvaardersplassen) is stabiel en breidt zich nog maar langzaam uit naar andere plaatsen (bijvoorbeeld De Wieden). Het aantal overwinterende grote zilvereigers blijft elk jaar stijgen. Het geschatte maximum aantal overwinteraars lag in de jaren 2016 tot en met 2021 tussen 8.100 en 16.500 exemplaren.

Herkenning:	Grote witte reiger, die voor weinig vergissing kan zorgen. Lange gele snavel en doorgaans zwarte poten. In de broedtijd worden de poten gedurende een korte periode rood. De snavel wordt dan zwart. Geen verschil tussen mannetje en vrouwtje.
Afmeting:	80 tot 102 cm, spanwijdte 140 tot 170 cm.
Voortplanting:	Broedt van april tot juni, bij voorkeur in kolonies in rietmoerassen, oeverzones van meren en plassen, bossen langs rivieren (ooibossen) en aan kusten bij de mondingen van rivieren. Om te nestelen heeft de grote zilvereiger een flinke hoeveelheid overjarig riet nodig, maar geregeld worden ook wilgen gebruikt om het nest in te bouwen. In één legsel worden 3 à 4 eieren uitgebroed in 25 à 26 dagen. Na 40 à 60 dagen zijn de jongen volgroeid. Ze maken al lopend/klimmend uitstapjes van het nest na 20 à 30 dagen.
Voedsel:	Divers, voornamelijk vis, maar ook kikkers, muizen, kleine vogels en mollen. Foerageert actiever dan de blauwe reiger op vis in poelen, sloten en ander ondieper water, soms op muizen in grasland.
Vogeltrek:	Zeer uitgebreide trekbewegingen na de broedtijd, grote aantallen uit Europa overwinteren in Nederland en de rest van waterrijke (kust)gebieden/estuaria in Europa. Bij weersveranderingen in de winter (vorst/sneeuw) volgen vaak grote trekbewegingen naar het zuiden.

Kleine zilvereigers zijn veel kleiner dan de grote zilvereiger en veel actiever tijdens het foerageren. Ze rennen en springen door kreken en sloten op jacht naar visjes. Kleine zilvereigers vliegen met snellere vleugelslagen, grote zilvereigers vliegen heel rustig. Al vliëgend steken de poten van de kleine zilvereiger iets voorbij de staart, bij de grote

zilverreigers duidelijk verder. In alle seizoenen zijn snavel en poten van de kleine zilverreiger grotendeels zwart, met gele tenen.

2) Start bij de botenloods;

Voorstellen van de schipper. Deze kan dan vertellen wat de regels zijn aan boord. Je kan dit eventueel ook zelf doen als gids, overleg dit even met de schipper.

Vraag of er mensen al eerder mee zijn geweest en of ze uit de Zaanstreek komen.

Tijdens de excursie gebruik je de basis informatie van de Algemene Excursie!

Aangevuld met je eigen informatie die je kunt vertellen.

3) Terug in de Botenloods:

Bedank in de loods de gasten voor hun aandacht en de schipper.

Wijs de gasten nog op andere mogelijkheden voor excursies en vraag of ze in de Poelboerderij een enquête willen invullen.

Tevens krijgen ze daar nog een consumptie aangeboden.

Let op dat de Verrekijkers, dekens etc. weer op hun plek belanden.

Help de schipper met de zitkussens op te bergen.

Zet de microfooninstallatie op z'n plek in het kantoor en sluit hem aan op het lichtnet.

Einde.